

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
 ปฏิบัติหน้าที่
 สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
 เลขรับ..... 2225
 วันที่..... 4 มี.ค. 2559
 เวลา..... 09.15 น.

ที่ นร ๐๕๐๓/ ๓๗๕๐

สำนักนายกรัฐมนตรี
 ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๗ มีนาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างรัฐธรรมนูญฯ ในเรื่องนี้

ด้วยคณะรัฐมนตรีและคณะรักษาความสงบแห่งชาติได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นเรื่องด่วน

จึงขอเสนอร่างรัฐธรรมนูญฯ ดังกล่าว พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผลและบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาเป็นเรื่องด่วนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลเอก

(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)
 นายกรัฐมนตรี

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
 วันที่ ๒๐๓ / ๒๕๕๙ วันที่ ๒ / มี.ค. ๕๙
 เวลา ๐๙.๓๙ ถึง ๑๐.๓๙
 สำนักการประชุม

กลุ่มงานนิติคดี
 วันที่ ๐๐๗ (น) / ๒๕๕๙
 วันที่ ๔ / มี.ค. / ๕๙
 เวลา ๐๙.๕๓ น.
 สำนักการประชุม

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
 โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๔ (อมรลักษณ์)
 โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘ (BO/D/สภ)

ร่าง
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..)
พุทธศักราช

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗
ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม
(ฉบับที่ ๑) พุทธศักราช ๒๕๕๘ เกี่ยวกับการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว)
พุทธศักราช ๒๕๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช
๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑) พุทธศักราช ๒๕๕๘ เกี่ยวกับการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ
ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตรารัฐธรรมนูญนี้

ร่าง
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..)
พุทธศักราช

.....
.....
.....

.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว)
พุทธศักราช ๒๕๕๗

.....
.....

มาตรา ๑ รัฐธรรมนูญนี้เรียกว่า “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว)
พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช”

มาตรา ๒ รัฐธรรมนูญนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๓๘/๑ ของรัฐธรรมนูญแห่ง
ราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญแห่ง
ราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑) พุทธศักราช ๒๕๕๘
และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“เมื่อคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจัดทำร่างรัฐธรรมนูญเสร็จแล้ว ให้แจ้งคณะรัฐมนตรี และสภานิติบัญญัติแห่งชาติทราบ และให้คณะรัฐมนตรีแจ้งคณะกรรมการการเลือกตั้งทราบโดยเร็ว เพื่อดำเนินการจัดให้มีการออกเสียงประชามติตามมาตรา ๓๔/๑ และให้คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจัดทำ คำอธิบายสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญโดยสรุปในลักษณะที่ประชาชนจะสามารถเข้าใจเนื้อหาสำคัญ ๆ ของร่างรัฐธรรมนูญได้โดยสะดวก และส่งให้คณะกรรมการการเลือกตั้งภายในสิบห้าวันนับแต่วันถัดจาก วันที่แจ้งคณะรัฐมนตรี”

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสี่ วรรคห้า วรรคหก วรรคเจ็ด วรรคแปด วรรคเก้า วรรคสิบ วรรคสิบเอ็ด และวรรคสิบสอง ของมาตรา ๓๔/๑ ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑) พุทธศักราช ๒๕๕๘ “ให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งในการดำเนินการจัดให้มีการออกเสียง ประชามติและประกาศผลการออกเสียงประชามติ และจัดพิมพ์ร่างรัฐธรรมนูญและคำอธิบายสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญตามวรรคสามเพื่อเผยแพร่ด้วยวิธีการใด ๆ ให้ประชาชนทราบได้โดยสะดวกและ เป็นการทั่วไป

หลักเกณฑ์ วิธีการ และกำหนดเวลาในการจัดให้มีการออกเสียงประชามติ คุณสมบัติ และลักษณะต้องห้ามของผู้มีสิทธิออกเสียงประชามติ การเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญและคำอธิบาย สาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญ การออกเสียงประชามติ การนับคะแนน บัตรเสีย และการประกาศผล การออกเสียงประชามติ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้มีสิทธิออกเสียงประชามติต้องใกล้เคียงกับ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในการเลือกตั้งทั่วไปครั้งสุดท้ายก่อนวันที่ รัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ยกเว้นในส่วนที่เกี่ยวกับอายุ ให้ผู้มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีในวันออกเสียง ประชามติเป็นผู้มีสิทธิออกเสียงประชามติ

การจัดให้มีการออกเสียงประชามติ ให้ออกเสียงประชามติว่าจะให้ความเห็นชอบ หรือไม่เห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญนั้นทั้งฉบับ โดยต้องกระทำในวันเดียวกันทั่วราชอาณาจักร ในการนี้ สภานิติบัญญัติแห่งชาติจะมีมติเสนอประเด็นอื่นใดไม่เกินหนึ่งประเด็นที่สมควรให้คณะกรรมการ

การเลือกตั้งจัดให้มีการออกเสียงประชามติเพิ่มเติมว่าจะให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบพร้อมไป
ในคราวเดียวกันด้วยก็ได้ แต่ทั้งนี้ ต้องเสนอภายในสิบห้าวันนับแต่วันถัดจากวันที่ได้รับแจ้งจาก
คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญตามวรรคสาม

ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดวันออกเสียงประชามติ ซึ่งต้องไม่เร็วกว่า
เก้าสิบวันแต่ไม่ช้ากว่าหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันถัดจากวันที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญส่งคำอธิบาย
สาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญให้คณะกรรมการการเลือกตั้งตามวรรคสาม

ภายใต้บังคับวรรคสิบสอง ในการออกเสียงประชามติ ถ้าคะแนนเสียงข้างมาก
ของผู้ออกเสียงประชามติเห็นชอบด้วยกับร่างรัฐธรรมนูญ ให้นายกรัฐมนตรีนำร่างรัฐธรรมนูญ
ขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายภายในสามสิบวันนับแต่วันประกาศผลการออกเสียงประชามติ
และเมื่อทรงลงพระปรมาภิไธยแล้ว ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและใช้บังคับได้ โดยให้นายกรัฐมนตรี
ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ

ก่อนนายกรัฐมนตรีนำร่างรัฐธรรมนูญขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายตามวรรคเก้า
ให้คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญดำเนินการปรับปรุงคำปรารภของร่างรัฐธรรมนูญให้สมบูรณ์
และสอดคล้องกับผลการลงประชามติ

ในกรณีที่พระมหากษัตริย์ไม่ทรงเห็นชอบด้วยกับร่างรัฐธรรมนูญและพระราชทาน
คืนมา หรือเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันแล้วมิได้พระราชทานคืนมา ให้ร่างรัฐธรรมนูญนั้นเป็นอันตกไป

ให้นำความในมาตรา ๓๙ วรรคหนึ่ง มาใช้บังคับแก่การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ
ร่างรัฐธรรมนูญด้วยโดยอนุโลม และในกรณีที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติเสนอประเด็นเพิ่มเติม ให้นำมาตรา
๓๗/๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม แต่ให้ถือคะแนนเสียงข้างมากของผู้ออกเสียงประชามติเป็นเกณฑ์
และไม่ต้องให้คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ และให้อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญ
เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช

คณะรัฐมนตรีมีมติให้เสนอร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฯ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่าง

เพื่อปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ ที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจัดทำขึ้นให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

๒. สาระสำคัญของร่าง

๑. กำหนดว่าเมื่อคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจัดทำร่างรัฐธรรมนูญเสร็จแล้ว ให้แจ้งคณะรัฐมนตรีและสภานิติบัญญัติแห่งชาติทราบ และให้คณะรัฐมนตรีแจ้งคณะกรรมการการเลือกตั้งทราบโดยเร็วเพื่อดำเนินการจัดให้มีการออกเสียงประชามติตามมาตรา ๓๙/๑ และให้คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจัดทำคำอธิบายสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญโดยสรุปในลักษณะที่ประชาชนจะสามารถเข้าใจเนื้อหาสำคัญ ๆ ของร่างรัฐธรรมนูญได้โดยสะดวก และส่งให้คณะกรรมการการเลือกตั้งภายในสิบห้าวันนับแต่วันถัดจากวันที่แจ้งคณะรัฐมนตรี

๒. ให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งในการดำเนินการจัดให้มีการออกเสียงประชามติและประกาศผลการออกเสียงประชามติ รวมทั้งจัดพิมพ์และเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ และคำอธิบายสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญให้ประชาชนทราบได้โดยสะดวกและเป็นการทั่วไป ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ วิธีการ และกำหนดเวลาในการจัดให้มีการออกเสียงประชามติ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้มีสิทธิออกเสียงประชามติ การเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญและคำอธิบายสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญ การออกเสียงประชามติ การนับคะแนน บัตรเสีย และการประกาศผลการออกเสียงประชามติ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

๓. คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้มีสิทธิออกเสียงประชามติต้องใกล้เคียงกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในการเลือกตั้งทั่วไปครั้งสุดท้ายก่อนวันที่รัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ยกเว้นในส่วนที่เกี่ยวกับอายุ ให้ผู้มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีในวันออกเสียงประชามติเป็นผู้มีสิทธิออกเสียงประชามติ

๔. การจัดให้มีการออกเสียงประชามติ ให้ออกเสียงประชามติว่าจะให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญนั้นทั้งฉบับ โดยต้องกระทำในวันเดียวกันทั่วราชอาณาจักร ในการนี้ สภานิติบัญญัติแห่งชาติจะมีมติเสนอประเด็นอื่นใดไม่เกินหนึ่งประเด็นที่สมควรให้คณะกรรมการเลือกตั้งจัดให้มีการออกเสียงประชามติเพิ่มเติมว่าจะให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบพร้อมไปในคราวเดียวกันด้วยก็ได้ แต่ทั้งนี้ ต้องเสนอภายในสิบห้าวันนับแต่วันถัดจากวันที่ได้รับแจ้งจากคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

๕. ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดวันออกเสียงประชามติ ซึ่งต้องไม่เร็วกว่าเก้าสิบวันแต่ไม่ช้ากว่าหนึ่งร้อยสี่สิบวันนับแต่วันถัดจากวันที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญส่งคำอธิบายสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง

๖. ในการออกเสียงประชามติให้ถือคะแนนเสียงข้างมากของผู้ออกเสียงประชามติ (Simple majority) ตามหลัก Majority rule อันเป็นหลักสากลซึ่งไม่นับผู้ไม่มาออกเสียงและบัตรเสีย (Majority rule. Rule by the choice of the majority of those who actually vote, irrespective of whether a majority of those entitled participate. Black's Law Dictionary Special Deluxe, Fifth Edition 1979, p. 861) โดยถ้าคะแนนเสียงข้างมากของผู้ออกเสียงประชามติเห็นชอบด้วยกับร่างรัฐธรรมนูญ ให้นายกรัฐมนตรีนำร่างรัฐธรรมนูญขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายภายในสามสิบวันนับแต่วันประกาศผลการออกเสียงประชามติ และเมื่อทรงลงพระปรมาภิไธยแล้ว ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและใช้บังคับได้ โดยให้นายกรัฐมนตรีลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ

๗. เพื่อป้องกันมิให้เกิดข้อโต้แย้งเกี่ยวกับคำปรารภของร่างรัฐธรรมนูญ จึงกำหนดให้ชัดเจนว่าก่อนนายกรัฐมนตรีนำร่างรัฐธรรมนูญขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย ให้คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญดำเนินการปรับปรุงคำปรารภของร่างรัฐธรรมนูญให้สมบูรณ์และสอดคล้องกับผลการลงประชามติ

ตารางเปรียบเทียบรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗
 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑) พุทธศักราช ๒๕๕๘ และร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗
 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช ในเรื่องการออกเสียงประชามติ (เฉพาะประเด็นมาตราที่มีการแก้ไข)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑) พุทธศักราช ๒๕๕๘	ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช
<p>มาตรา ๓๗ ให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน รัฐธรรมนูญพิจารณาคำขอแก้ไขเพิ่มเติมให้แล้วเสร็จ ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดยื่นคำขอ แก้ไขเพิ่มเติมตามมาตรา ๓๖ วรรคสอง ในกรณีที่ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนรัฐธรรมนูญอาจแก้ไขเพิ่มเติม ร่างรัฐธรรมนูญได้ตามที่เห็นสมควร</p> <p>เมื่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนรัฐธรรมนูญได้แก้ไข เพิ่มเติมร่างรัฐธรรมนูญตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้เสนอ ร่างรัฐธรรมนูญต่อสภาปฏิรูปแห่งชาติเพื่อพิจารณ ให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญนั้น ทั้งฉบับ โดยสภาปฏิรูปแห่งชาติต้องวินิจฉัยในสัปดาห์ วันนับแต่วันที่ได้รับร่างรัฐธรรมนูญจากคณะกรรมการ</p>	<p>มาตรา ๓๗ ให้คณะกรรมการยกร่าง รัฐธรรมนูญพิจารณาคำขอแก้ไขเพิ่มเติมให้แล้วเสร็จ ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดยื่นคำขอ แก้ไขเพิ่มเติมตามมาตรา ๓๖ วรรคสอง ในการนี้ คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญอาจแก้ไขเพิ่มเติม ร่างรัฐธรรมนูญได้ตามที่เห็นสมควร ในกรณีที่คำขอแก้ไข เพิ่มเติมมีประเด็นที่ต้องพิจารณาเป็นจำนวนมาก หรืออาจมีผลกระทบต่อโครงสร้างของร่างรัฐธรรมนูญ และคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญเห็นว่าไม่อาจ พิจารณาให้แล้วเสร็จได้ภายในกำหนดเวลาดังกล่าว คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญจะมีมติให้ขยาย ระยะเวลาพิจารณาคำขอแก้ไขเพิ่มเติมออกไปได้อีกครั้งหนึ่ง ซึ่งต้องไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่พ้นกำหนดเวลา พิจารณาคำขอแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าว และให้แจ้งมติขยาย ระยะเวลาพร้อมเหตุผลให้สภาปฏิรูปแห่งชาติทราบ ก่อนครบกำหนดเวลานั้นด้วย</p> <p>เมื่อคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญได้แก้ไข เพิ่มเติมร่างรัฐธรรมนูญตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้เสนอร่าง รัฐธรรมนูญต่อสภาปฏิรูปแห่งชาติ แล้วให้สภาปฏิรูป ชาติรอไว้สิบห้าวันนับแต่วันที่รับร่างรัฐธรรมนูญ จากคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ เมื่อพ้นกำหนด นี้แล้ว ให้สภาปฏิรูปแห่งชาติประชุมเพื่อลงมติให้ความ</p>	<p>-</p>

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑) พุทธศักราช ๒๕๕๘	ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช
<p>ยกร่างรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ สภাপริรูปแห่งชาติจะแก้ไขเพิ่มเติมเนื้อความของร่างรัฐธรรมนูญนั้นมิได้ เว้นแต่เป็นข้อผิดพลาดที่มีไขสาระสำคัญ และคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญเห็นชอบด้วยกับควรแก้ไขเพิ่มเติมนั้น หรือเป็นกรณีที่คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญเห็นควรจำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อให้สมบูรณ์ขึ้น</p> <p>เมื่อสภাপริรูปแห่งชาติมีมติเห็นชอบด้วยกับร่างรัฐธรรมนูญตามวรรคสองแล้ว ให้ประธานสภাপริรูปแห่งชาตินำร่างรัฐธรรมนูญขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายภายในสามสิบวันนับแต่วันที่สภাপริรูปแห่งชาติมีมติ และเมื่อทรงลงพระปรมาภิไธยแล้ว ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและใช้นับตั้งได้ โดยให้ประธานสภাপริรูปแห่งชาติลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ</p>	<p>เห็นชอบหรือไม่เห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญนั้นทั้งฉบับภายในสามวันนับแต่วันที่ครบกำหนดดังกล่าว ในการนี้ จะมีการแก้ไขเพิ่มเติมใด ๆ มิได้ เว้นแต่คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญเป็นผู้แก้ไขเฉพาะในกรณีพบเห็นข้อผิดพลาดที่มีไขสาระสำคัญและจำเป็นต้องแก้ไขให้ถูกต้องครบถ้วน</p> <p>เมื่อสภাপริรูปแห่งชาติมีมติเห็นชอบด้วยกับร่างรัฐธรรมนูญตามวรรคสอง ให้แจ้งคณะรัฐมนตรีทราบ และให้คณะรัฐมนตรีแจ้งคณะกรรมการการเลือกตั้งทราบโดยเร็ว โดยให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งในการดำเนินการให้มีการออกเสียงประชามติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของสภานิติบัญญัติแห่งชาติและประกาศในราชกิจจานุเบกษา ทั้งนี้ ให้นำพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๕๒ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความผิดและบทกำหนดโทษมาใช้บังคับแก่การดำเนินการออกเสียงประชามติตามรัฐธรรมนูญนี้ด้วย</p> <p>การจัดให้มีการออกเสียงประชามติตามรัฐธรรมนูญนี้ ให้ออกเสียงประชามติว่าจะให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญนั้นทั้งฉบับ โดยต้องกระทำในวันเดียวกันทั่วราชอาณาจักร ในการนี้สภাপริรูปแห่งชาติหรือสภานิติบัญญัติแห่งชาติจะมีมติเสนอประเด็น</p>	

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑) พุทธศักราช ๒๕๕๘	ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช
	<p>อันใดที่สมควรให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีการออกเสียงประชามติเพิ่มเติมพร้อมไปในคราวเดียวกันด้วย สภาละไม่เกินหนึ่งประเด็น ก็ได้</p> <p>ในกรณีเช่นนั้น ให้ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติหรือประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติเสนอประเด็นดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา หากคณะรัฐมนตรีเห็นชอบด้วยกับประเด็นใด ให้แจ้งคณะกรรมการการเลือกตั้งทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับมติของสภาปฏิรูปแห่งชาติหรือสภานิติบัญญัติแห่งชาติและให้คณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการให้มีการออกเสียงประชามติสำหรับประเด็นนั้นในคราวเดียวกันกับการจัดให้มีการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ โดยในกรณีดังกล่าวนี้ให้ถือเอาเสียงข้างมากเป็นเกณฑ์</p> <p>การมีมติเสนอประเด็นตามวรรคสี่ ให้สภาปฏิรูปแห่งชาติกระทำในวันเดียวกับการมีมติให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญ และให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติมีมติภายในสามวันนับแต่วันที่สภาปฏิรูปแห่งชาติมีมติให้ความเห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญ</p> <p>ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดวันออกเสียงประชามติตามวรรคสี่ซึ่งต้องไม่เร็วกว่าสามสิบวัน แต่ไม่ช้ากว่าสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งส่งร่างรัฐธรรมนูญให้แก่ผู้มีสิทธิออกเสียง</p>	

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑) พุทธศักราช ๒๕๕๘	ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช
<p>ในกรณีที่พระมหากษัตริย์ไม่ทรงเห็นชอบด้วยกับร่างรัฐธรรมนูญและพระราชทานคืนมา หรือเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันแล้วมิได้พระราชทานคืนมา ให้ร่างรัฐธรรมนูญนั้นเป็นอันตกไป</p>	<p>ประชามติได้ไม่น้อยกว่าร้อยละแปดสิบของครัวเรือนทั้งหมดที่มีสิทธิออกเสียงประชามติซึ่งอยู่ในทะเบียนบ้าน</p> <p>ในการออกเสียงประชามติ ผู้มีสิทธิออกเสียงประชามติต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเช่นเดียวกับผู้มีสิทธิเลือกตั้งในการเลือกตั้งทั่วไปครั้งสุดท้ายก่อนวันที่รัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ และภายใต้บังคับมาตรา ๓๗/๑ ถ้าผู้มีสิทธิออกเสียงประชามติโดยเสียงข้างมากเห็นชอบด้วยกับร่างรัฐธรรมนูญ ให้นายกรัฐมนตรีนำร่างรัฐธรรมนูญขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายภายในสามสิบวันนับแต่วันประกาศผลการออกเสียงประชามติ และเมื่อทรงลงพระปรมาภิไธยแล้ว ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและใช้บังคับได้โดยให้นายกรัฐมนตรีลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ</p> <p>ในกรณีที่พระมหากษัตริย์ไม่ทรงเห็นชอบด้วยกับร่างรัฐธรรมนูญและพระราชทานคืนมาหรือเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันแล้วมิได้พระราชทานคืนมา ให้ร่างรัฐธรรมนูญนั้นเป็นอันตกไป</p>	
-	<p>มาตรา ๓๗/๑ ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีเห็นชอบให้มีการออกเสียงประชามติในประเด็นเพิ่มเติมตามมาตรา ๓๗วรรคสี่ และเสียงข้างมากของผู้ออกเสียงประชามติเห็นชอบด้วยกับประเด็นดังกล่าวและมีผลให้บทบัญญัติของร่างรัฐธรรมนูญไม่สอดคล้องกับผลการออกเสียงประชามติ ให้คณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ</p>	-

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑) พุทธศักราช ๒๕๕๘	ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช
	<p>ดำเนินการแก้ไขร่างรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับผลการออกเสียงประชามติให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันประกาศผลการออกเสียงประชามติ แล้วส่งร่างรัฐธรรมนูญดังกล่าวให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาว่าเป็นการชอบด้วยกับผลการออกเสียงประชามติแล้วหรือไม่ ซึ่งศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับร่างรัฐธรรมนูญ หากศาลรัฐธรรมนูญเห็นว่าได้มีการแก้ไขให้สอดคล้องกับผลการออกเสียงประชามติแล้วหรือในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญเห็นว่าบทบัญญัติใดยังไม่สอดคล้องกับผลการออกเสียงประชามติและได้ส่งร่างรัฐธรรมนูญคืนให้แก่คณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญ และคณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญได้ดำเนินการแก้ไขตามที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยแล้วซึ่งต้องทำให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยให้นายกรัฐมนตรีนำร่างรัฐธรรมนูญขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายต่อไปตามมาตรา ๓๗ วรรคเจ็ด โดยให้นับแต่วันที่นายกรัฐมนตรีได้รับร่างรัฐธรรมนูญที่แก้ไขเพิ่มเติมสมบูรณ์แล้ว</p>	
<p>มาตรา ๓๙ เมื่อจัดทำร่างรัฐธรรมนูญเสร็จแล้วให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติและคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนรัฐธรรมนูญยังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไป เพื่อประโยชน์</p>	<p>มาตรา ๓๙ ในกรณีที่สภาปฏิรูปแห่งชาติสิ้นสุดลงโดยคณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญยังไม่สิ้นสุดลงให้คณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญปฏิบัติหน้าที่ต่อไป</p>	

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑) พุทธศักราช ๒๕๕๘	ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช
<p>ในกรณีที่ให้มีร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายอื่นที่จำเป็น ในกรณีนี้ สภานิติบัญญัติแห่งชาติอาจแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นเพื่อพิจารณาร่างกฎหมายที่จำเป็นก็ได้ แต่เมื่อมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญใหม่แล้ว การปฏิบัติหน้าที่ของสภานิติบัญญัติและคณะกรรมการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญที่ประกาศใช้นั้น</p>	<p>เว้นแต่จะมีประชามติไม่ให้ความเห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญในกรณีเช่นนั้น ให้คณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญสิ้นสุดลงนับแต่วันประกาศผลการออกเสียงประชามติ แต่ในกรณีที่ประชามติให้ความเห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญ ให้คณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญยังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปเพื่อจัดทำร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายอื่นที่จำเป็นเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และเมื่อมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแล้วการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญที่ประกาศใช้นั้น</p> <p>ในกรณีที่สภาปฏิรูปแห่งชาติสิ้นสุดลงโดยคณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญยังไม่สิ้นสุดลง หากกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญพ้นจากตำแหน่ง ในระหว่างนั้นไม่ว่าด้วยเหตุใด ให้คณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ โดยให้ถือว่าคณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญประกอบด้วยกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญเท่าที่เหลืออยู่ และให้หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติแต่งตั้งกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญแทนตำแหน่งที่ว่างโดยเร็ว โดยมีให้นำมาตรา ๓๒ วรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสามมาใช้บังคับ</p>	
-	<p>มาตรา ๓๗/๑ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่สภาปฏิรูปแห่งชาติและคณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญ</p>	<p>มาตรา ๓๗/๑ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่สภาปฏิรูปแห่งชาติและคณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญ</p>

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑) พุทธศักราช ๒๕๕๘	ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช
	<p>นิตินัยบัญญัติแห่งชาติและประเทศในสหชาติสหอนุเมษ และให้น้ำมวตรว ๓๗ พรรคสี่ พรรคห้า พรรคหก พรรคเจ็ด และพรรคแปด มวตรว ๓๗/๑ และมวตรว ๓๘ พรรคหนึ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม โดยให้อำนาจหน้าที่ ของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเป็นอำนาจ หน้าที่ของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ</p>	<p>จะสามารถเข้าใจเนื้อหาสำคัญ ๆ ของร่างรัฐธรรมนูญได้ โดยสะดวก และส่งให้คณะกรรมการการเลือกตั้งภายใน สิบห้าวันนับแต่วันถัดจากวันที่แจ้งคณะรัฐมนตรี ให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งในการ ดำเนินการจัดให้มีการออกเสียงประชามติและประกาศผล การออกเสียงประชามติ และจัดพิมพ์ร่างรัฐธรรมนูญและ คำอธิบายสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญตามวรรคสาม เพื่อเผยแพร่ด้วยวิธีการใด ๆ ให้ประชาชนทราบได้ โดยสะดวกและเป็นการทั่วไป</p> <p>หลักเกณฑ์ วิธีการ และกำหนดเวลาในการจัดให้มีการ การออกเสียงประชามติ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม ของผู้มีสิทธิออกเสียงประชามติ การเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ และคำอธิบายสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญ การออก เสียงประชามติ การนับคะแนน บัตรเสีย และการประกาศผล การออกเสียงประชามติ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ</p> <p>คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้มีสิทธิออกเสียง ประชามติต้องใกล้เคียงกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม ของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในการเลือกตั้งทั่วไปครั้งสุดท้าย ก่อนวันที่รัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ยกเว้นในส่วนที่เกี่ยวกับอายุ ให้ผู้มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีในวันออกเสียงประชามติ เป็นผู้มีสิทธิออกเสียงประชามติ</p>

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑) พุทธศักราช ๒๕๕๘	ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช
		<p>การจัดให้มีการออกเสียงประชามติ ให้ออกเสียงประชามติว่าจะให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญนั้นทั้งฉบับ โดยต้องกระทำในวันเดียวกันทั่วราชอาณาจักร ในการนี้สภานิติบัญญัติแห่งชาติจะมีมติเสนอประเด็นอื่นใดไม่เกินหนึ่งประเด็นที่สมควรให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีการออกเสียงประชามติเพิ่มเติมว่าจะให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบพร้อมไปในคราวเดียวกันด้วยก็ได้ แต่ทั้งนี้ ต้องเสนอภายในสิบห้าวันนับแต่วันถัดจากวันที่ได้รับแจ้งจากคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญตามวรรคสาม</p> <p>ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดวันออกเสียงประชามติ ซึ่งต้องไม่เร็วกว่าเก้าสิบวัน แต่ไม่ช้ากว่าหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันถัดจากวันที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญส่งคำอธิบายสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญให้คณะกรรมการการเลือกตั้งตามวรรคสาม</p> <p>ภายใต้บังคับวรรคสิบสอง ในการออกเสียงประชามติ ถ้าคะแนนเสียงข้างมากของผู้ออกเสียงประชามติเห็นชอบด้วยกับร่างรัฐธรรมนูญ ให้นายกรัฐมนตรีนำร่างรัฐธรรมนูญขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายภายในสามสิบวันนับแต่วันประกาศผลการออกเสียงประชามติ และเมื่อทรงลงพระปรมาภิไธยแล้ว ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา</p>

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑) พุทธศักราช ๒๕๕๘	ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช
		<p>และใช้บังคับได้ โดยให้นายกรัฐมนตรีลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ</p> <p>ก่อนนายกรัฐมนตรีนำร่างรัฐธรรมนูญขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายตามวรรคเก้า ให้คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญดำเนินการปรับปรุงคำปรารภของร่างรัฐธรรมนูญให้สมบูรณ์และสอดคล้องกับผลการลงประชามติ</p> <p>ในกรณีที่พระมหากษัตริย์ไม่ทรงเห็นชอบด้วยกับร่างรัฐธรรมนูญและพระราชทานคืนมา หรือเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันแล้วมิได้พระราชทานคืนมา ให้ร่างรัฐธรรมนูญนั้นเป็นอันตกไป</p> <p>ให้นำความในมาตรา ๓๙ วรรคหนึ่ง มาใช้บังคับแก่การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญด้วยโดยอนุโลม และในกรณีที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติเสนอประเด็นเพิ่มเติมให้นำมาตรา ๓๗/๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม แต่ให้ถือคะแนนเสียงข้างมากของผู้ออกเสียงประชามติเป็นเกณฑ์และไม่ต้องให้คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบและให้อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ</p>

แนวทางและวิธีการการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม

ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ตามที่คณะรัฐมนตรีและคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ ได้เสนอร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช ซึ่งเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อให้ความเห็นชอบ โดยสภานิติบัญญัติแห่งชาติต้องพิจารณาให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้รับร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้รับร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมฉบับดังกล่าว เมื่อวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๙ และจะครบกำหนดเวลาในวันศุกร์ที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๙ นอกจากนี้รัฐธรรมนูญยังได้วางกรอบการพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติไว้ว่า ในการพิจารณาให้ความเห็นชอบ สภานิติบัญญัติแห่งชาติจะแก้ไขเพิ่มเติมร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมนั้น มิได้ เว้นแต่คณะรัฐมนตรีและคณะรักษาความสงบแห่งชาติจะเห็นชอบด้วย ซึ่งมิได้ให้ความเห็นชอบต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ ซึ่งเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๖ วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ ด้วยเงื่อนไขเรื่องการพิจารณาให้ความเห็นชอบและระยะเวลา การพิจารณาที่จำกัด การประชุมพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติจึงได้เรียนเชิญคณะรัฐมนตรีและคณะรักษาความสงบแห่งชาติ หรือผู้แทนที่ได้รับมอบอำนาจจากคณะรัฐมนตรีและคณะรักษาความสงบแห่งชาติเข้าร่วมประชุมพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมกับสภานิติบัญญัติแห่งชาติในครั้งนี้ด้วย

แต่เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ และข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ มิได้กำหนดกระบวนการหรือขั้นตอนการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมไว้ โดยครบถ้วน เพื่อให้การพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมเป็นไปโดยถูกต้อง ด้วยบทบัญญัติของกฎหมาย จึงจำเป็นต้องอาศัยอำนาจตามมาตรา ๕ ของรัฐธรรมนูญที่บัญญัติว่า เมื่อไม่มีบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้บังคับแก่กรณีใด ให้กระทำการนั้นไปตามประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการวินิจฉัยกรณีใด ตามความดังกล่าวเกิดขึ้นในวงงานของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ในการพิจารณาเรื่องประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขเกี่ยวกับการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม จึงต้องพิจารณาจากบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มายึดถือเป็นประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เนื่องจากมาตรา ๔๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ มิได้กำหนดการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมไว้โดยชัดแจ้ง จึงเห็นควรกำหนดแนวทางการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมในครั้งนี้อย่างนี้

๑. การพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมให้กระทำเป็นสามวาระตามลำดับ

๒. การพิจารณาในวาระที่ ๑

๒.๑ การพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมในวาระที่ ๑ ให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาและลงมติว่าจะรับหลักการหรือไม่รับหลักการแห่งร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมนั้น

๒.๒ การออกเสียงลงคะแนนวาระที่ ๑ ชั้นรับหลักการ ให้ใช้วิธีเรียกชื่อและลงคะแนนโดยเปิดเผย โดยเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จะเป็นผู้อ่านรายชื่อสมาชิกตามลำดับอักษรให้ออกเสียงลงคะแนนเป็นรายบุคคล

สมาชิกท่านใด เห็นควรรับหลักการ แห่งร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม ให้ท่านสมาชิกยืนขึ้นและกล่าวคำว่า “รับหลักการ”

สมาชิกท่านใด ไม่เห็นควรรับหลักการ แห่งร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม ให้ท่านสมาชิกยืนขึ้นและกล่าวคำว่า “ไม่รับหลักการ”

สมาชิกท่านใด ประสงค์ดออกเสียง ให้ท่านสมาชิกยืนขึ้นและกล่าวคำว่า “งดออกเสียง”

๒.๓ มติเห็นชอบให้รับหลักการแห่งร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม ต้องมีคะแนนเสียงเห็นชอบด้วยในการแก้ไขเพิ่มเติมนั้นไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภา

๒.๔ ในกรณีที่ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติมีมติในวาระที่หนึ่งรับหลักการแห่งร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมให้พิจารณาลำดับต่อไป เป็นวาระที่ ๒

๓. การพิจารณาในวาระที่ ๒

๓.๑ การพิจารณาในวาระที่ ๒ ให้ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมโดยกรรมาธิการเต็มสภา (เนื่องจากมาตรา ๔๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ กำหนดให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติต้องพิจารณาให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ ได้รับร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม นอกจากนั้น การแก้ไขเพิ่มเติมร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีและคณะรักษาความสงบแห่งชาติ หากสภานิติบัญญัติแห่งชาติจะพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมในวาระที่ ๒ โดยการตั้งคณะกรรมาธิการขึ้นเพื่อพิจารณา จะไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของมาตรา ๔๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ และอาจไม่เสร็จทันภายในเวลา ๑๕ วันตามที่กำหนดไว้)

๓.๒ การพิจารณาโดยกรรมาธิการเต็มสภา ให้ถือว่าสมาชิกทุกคนในที่ประชุมประกอบกันเป็นคณะกรรมาธิการ และประธานของที่ประชุมมีฐานะเป็นประธานกรรมาธิการด้วย

๓.๓ การพิจารณาโดยกรรมาธิการเต็มสภา เป็นทั้งการพิจารณาชั้นคณะกรรมาธิการและการพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติในวาระที่ ๒ เรียงตามลำดับมารวมกันไป

๓.๔ สภานิติบัญญัติแห่งชาติจะแก้ไขเพิ่มเติมร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมนั้นมิได้ เว้นแต่คณะรัฐมนตรีและคณะรักษาความสงบแห่งชาติจะเห็นชอบด้วย เพื่อประโยชน์ต่อการพิจารณาให้ความเห็นชอบหรือการแก้ไขเพิ่มเติมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จึงได้เรียนเชิญคณะรัฐมนตรีและคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ หรือผู้แทนที่ได้รับมอบอำนาจจากคณะรัฐมนตรีและ

คณะกรรมการความสงบแห่งชาติเข้าร่วมประชุมพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม กับสภานิติบัญญัติแห่งชาติในครั้งนี้อย่าง

๓.๕ การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่ ๒ ชั้นพิจารณาเรียงลำดับ มาตรา ให้ถือเอาเสียงข้างมากเป็นประมาณ โดยใช้เครื่องออกเสียงลงคะแนน

๓.๖ เมื่อได้พิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่างแล้ว ให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง และในการพิจารณาครั้งนี้สมาชิกอาจขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำได้ แต่จะขอแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อความใดมิได้นอกจากเนื้อความที่เห็นว่ายังขัดแย้งกันอยู่ ทั้งนี้ ยังอยู่ภายใต้บังคับที่ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีและคณะกรรมการความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ

๓.๗ เมื่อได้พิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมในวาระที่ ๒ เสร็จแล้วให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาต่อไปในวาระที่ ๓

๔. การพิจารณาในวาระที่ ๓

๔.๑ การพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมในวาระที่ ๓ ไม่มีการอภิปรายและให้ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติลงมติว่าเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบด้วยในการที่จะให้ออกใช้เป็นรัฐธรรมนูญ

๔.๒ การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่ ๓ ชั้นสุดท้าย ให้ใช้วิธีเรียกชื่อและลงคะแนนโดยเปิดเผย โดยเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จะเป็นผู้อ่านรายชื่อสมาชิกตามลำดับอักษรให้ออกเสียงลงคะแนนเป็นรายบุคคล

สมาชิกท่านใด เห็นชอบ ด้วยในการที่จะให้ออกใช้ เป็นรัฐธรรมนูญให้ท่านสมาชิกยืนขึ้นและกล่าวคำว่า “เห็นชอบ”

สมาชิกท่านใด ไม่เห็นชอบ ด้วยในการที่จะให้ออกใช้ เป็นรัฐธรรมนูญให้ท่านสมาชิกยืนขึ้นและกล่าวคำว่า “ไม่เห็นชอบ”

สมาชิกท่านใด ประสงค์ดออกเสียง ให้ท่านสมาชิกยืนขึ้น และกล่าวคำว่า “งดออกเสียง”

๔.๓ มติให้ความเห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมต้องมีคะแนนเสียงเห็นชอบด้วยในการที่จะให้ออกใช้เป็นรัฐธรรมนูญไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภา

๕. ในกรณีที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติลงมติในวาระที่ ๑ ไม่รับหลักการแห่งร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม หรือลงมติในวาระที่ ๓ ไม่เห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมนั้นเป็นอันตกไป

แนวทางและวิธีการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมที่เสนอดังกล่าว เป็นวิธีการที่ให้นำประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เช่น วิธีการออกเสียงลงคะแนนซึ่งตามมาตรา ๕ วรรคสองของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ กำหนดว่า ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการวินิจฉัยกรณีที่เกิดขึ้นในวงงานของสภานิติบัญญัติแห่งชาติและไม่มีบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้บังคับให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด จึงจำเป็นต้องขอคำวินิจฉัยชี้ขาดด้วยการขอมติจากที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พิจารณาให้ความเห็นชอบแนวทางและวิธีการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมซึ่งดำเนินการตามมาตรา ๔๖ ประกอบประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามมาตรา ๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ และข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ หมวด ๑๑ การเสนอและการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม ยกเว้นข้อ ๑๗๗

สำนักการประชุม

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ